

MIEGA

SCIENCE & ARTS
20/2026

JOAKIM STRAND:

RAMRIAN:

GODA RESULTAT FÖR ÖSTER-
BOTTEN – VIKTIGA PROJEKT
GÅR FRAMÅT

sid 9

Hankekokouksen osallistujat ryhmäkuvassa oppaansa Jose Miguel Gonzalez Perezin (oikealla) kanssa. / Deltagarna i projektmötet i en gruppbild tillsammans med sin guide Jose Miguel Gonzalez Perez (till höger).

Pohjoismainen avaruusyhteistyö vahvistuu hanketoiminnan avulla

Maailmanpolitiikan muutokset ja epävarmuus ovat nostaneet jo aiemminkin vahvan pohjoismaisen yhteistyön eri aloilla entistä tärkeämmäksi. Myös avaruustoimialalla yhteistyö Pohjoismaiden kesken tiivistyy. Se näkyy myös Vaasan yliopiston avaruustaloutteen ja -dataan liittyvissä yhteistyöhankkeissa.

Interreg Aurora -ohjelmasta rahoitusta saavan Suomen, Ruotsin ja Norjan yhteisen AuroraSpace -hankkeen konsortiokokous järjestettiin huhtikuun puolivälissä Norjan Andøyassa. Samalla tutustuttiin Andøya Space -avaruuskeskukseen, joka on Euroopan arktinen portti avaruuteen – tutkimuksen, teknologian ja kaupallisen avaruustoiminnan yhdistävä strateginen infrastruktuuri. Andøya Spaceport on tärkeä osa Euroopan pyrkimystä kehittää itsenäistä satelliittien laukaisukapasiteettia omalle mantereelle.

– Oli mielenkiintoista tutustua Andøyän avaruuskeskukseen ja sen eri toimintoihin kuten koulutukseen, tutkimukseen ja laukaisuun. Muutenkin Andøya oli mainio esimerkki siviili- ja puolustusilmailun yhteisestä testaus- ja toimintaympäristöstä, jossa jaettu infrastruktuuri, ympäristö ja osaaminen tukevat sekä tutkimusta, viranomaistoimintaa että sotilaallista suorituskykyä, kertoo matkalla mukana ollut Vaasan yliopiston projektipäällikkö **Johanna Haveri**.

Vierailu vahvisti sitä käsitystä, että eri Pohjoismaiden avaruustoiminta ja -strategiat ovat hyvin toisiaan täydentäviä ja samansuuntaisia. Osassa toimintoja pyritään omavaraisuuteen, mutta yhdessä pystytään hallitsemaan suurempia kokonaisuuksia.

TOIVEISSA YHTEISTYÖN JATKUMINEN

Syksyllä 2023 alkaneen AuroraSpace -hankkeen viimeinen puolivuotiskausi on käynnistynyt. Kokouksen tärkeimpinä tehtävinä olivat välitilinpäätöksen tekeminen tavoitteiden saavuttamisesta sekä uusien yhteistyötapojen löytäminen hankkeen päätyttyä.

Hankkeen päätavoitteena on ollut vahvistaa Suomen, Ruotsin ja Norjan pohjoisten osien avaruustaloutta sekä rakentaa kestävä ja toimivaa rajat ylittävää avaruustalouden yhteistyöverkostoa. Osa tavoitteista on saatu toteutettua yli odotusten, joidenkin saavuttamiseksi on vielä tehtävä töitä.

Vaikka määrällisten tavoitteiden saavuttaminen on tärkeää, tässäkin hankkeessa on todettu partnereiden välisen yhteistyön syvenemisen olevan tärkeimpiä hanketoiminnan tuloksia. Parhaimmat tulokset syntyvät, kun yhdessä tekeminen ei rajoitu yksinomaan tiettyihin hankkeisiin tai toimintoihin, vaan hankkeen avulla saadaan synnytettyä pitkään jatkuvaa ja eri tilanteiden mukaan muuttuvaa yhteistyötä

Njål Tengs-Hagir esittelee Andenesin keskustassa sijaitsevaa ulkomaisille toimijoille tarkoitettua Norway Spacehubin työtilaa. / Njål Tengs-Hagir presenterar Norway Spacehub, en arbetsmiljö i Andenes centrum avsedd för internationella aktörer.

Jose Miguel Gonzalez Perez esittelee AuroraSpacen ryhmälle vierailun ohjelmaa. / Jose Miguel Gonzalez Perez går igenom programmet för besöket med AuroraSpace-gruppen.

Det nordiska rymdsamarbetet stärks genom projektverksamhet

Förändringarna och osäkerheten i världspolitiken har gjort det redan tidigare starka nordiska samarbetet inom olika områden ännu viktigare. Även inom rymdsektorn fördjupas samarbetet mellan de nordiska länderna. Det märks också i de samarbetsprojekt vid Vasa universitet som anknyter till rymdekonomi och rymddata.

Konsortiemötet för AuroraSpace-projektet – ett gemensamt projekt mellan Finland, Sverige och Norge som finansieras genom Interreg Aurora-programmet – hölls i mitten av april på Andøya i Norge. I samband med mötet bekantade man sig med rymdcentret Andøya Space, Europas arktiska port till rymden och en strategisk infrastruktur som förenar forskning, teknologi och kommersiell rymdverksamhet. Andøya Spaceport är en viktig del av Europas strävan att utveckla en självständig satellituppskjutningskapacitet på vår egen kontinent.

– Det var intressant att bekanta sig med Andøya Space och dess olika verksamheter, såsom utbildning, forskning och uppskjutningsverksamhet. Andøya var också i övrigt ett utmärkt exempel på en gemensam test- och verksamhetsmiljö för civil och militär luftfart, där delad infrastruktur, miljö och kompetens stöder både forskning, myndighetsverksamhet och militär förmåga, säger

Johanna Haveri, projektchef vid Vasa universitet, som deltog i resan.

FÖRHOPNINGAR OM FORTSATT SAMARBETE

Den sista halvårsperioden för AuroraSpace-projektet, som inleddes hösten 2023, har nu startat. De viktigaste teman under projektmötet var att göra en mellanavstämning av hur målen har uppnåtts samt att diskutera sätt att fortsätta det väl påbörjade samarbetet efter att projektet avslutats.

Projektets huvudmål har varit att stärka rymdekonomin i de norra delarna av Finland, Sverige och Norge samt att bygga upp ett hållbart och fungerande gränsöverskridande samarbetsnätverk inom rymdekonomin. En del av målen har uppnåtts över förväntan, medan andra fortfarande kräver arbete.

Även om det är viktigt att nå de kvantitativa målen, har man också i detta projekt konstaterat att det fördjupade samarbetet mellan parterna är ett av de mest betydelsefulla resultaten. De bästa resultaten uppstår när samarbetet inte begränsas till enskilda projekt eller aktiviteter, utan när projektet bidrar till att skapa långsiktigt och situationsanpassat samarbete.

Esittelyvuorossa Andøyans pienten rakettien laukaisualusta. / På tur att presenteras står Andøyas uppskjutningsplattform för små raketer.

Kvarken Space Center perustettiin KvarkenSpaceEco-projektissa. Se vahvistaa uuden avaruustalouden innovaatioekosysteemiä Merenkurkun alueella.

Merenkurkun avaruuskeskus tarjoaa tuki- ja verkostoitumismahdollisuuksia teollisuudelle, julkiselle sektorille ja tutkimukselle koko Merenkurkun alueella.

Kvarken Space Center grundades i projektet KvarkenSpaceEco. Det stärker New Space -innovationsekosystem i Kvarkenregionen.

Kvarken Space Center erbjuder stöd och nätverksmöjligheter för industrin, den offentliga sektorn och forskningen i hela Kvarkenregionen.

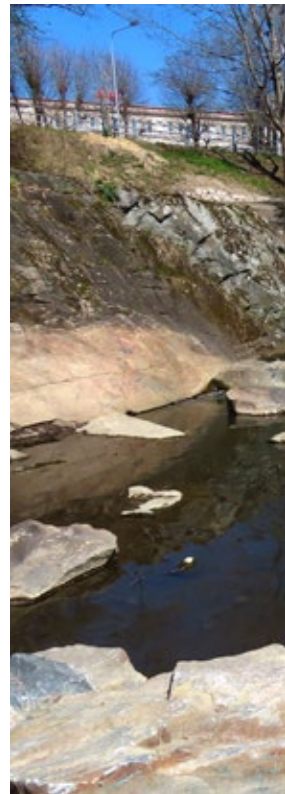
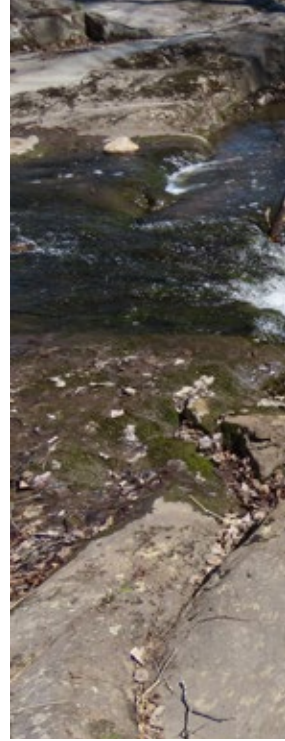
Interreg
Aurora

Co-funded by
the European Union

AuroraSpace
BOOSTING SPACE BUSINESS

Kvarken Space Center

University of Vaasa
VAASAN YLIOPISTO

Häggarna hade slagit ut i skir grönska längs den bekväma vandringsleden vid ån.

EN VINDLANDE FÅRA FÖR

HAVS- ÖRINGEN

VI BESÖKTE HELSINGFORS I SLUTET AV APRIL MÅNAD, MEDAN NORDANVINDEN ÄNNU SVEPTE NER ÖVER LANDET. EN NORDANVIND SOM EFFEKTIVT BROMSADE UPP VÅRENS FRAMFART, FRÅN DE SYDLIGASTE KUSTTRAKTERNA OCH NORRUT SÅ LÅNGT LANDET STRÄCKER SIG. NÄR DEN HÄR TEXTEN GÅR I TRYCK HAR DEN UTLOVADE SYDLIGA VINDEN MED SOL OCH

VÄRME SÄKERLIGEN FAMNAT NYLAND OCH FORTSATT SIN FÄRD UPP GENOM LANDET OCH VIDARE NORRUT. DÅ KOMMER ÄNTLIGEN NÄKTERGALARNA TILLSAMMANS MED SVARTVITA FLUGSNAPPARE, LÖVSÅNGARE, SVALOR OCH ANDRA INSEKTÄTARE SOM BIDAT SIN TID NERE I EUROPA I VÄNTAN PÅ TJÄNLIG VÄDERLEK.

Det höga vattenfallet i nedre loppet av Rutiån är ett effektivt vandringshinder för stigande havsöringar.

producerat. Men alla rinnande vattendrag har en stark potential som sjöar och inlandsvatten saknar.

De rinnande vattnen återhämtar sig förvånansvärt snabbt, när människan stödar upp efter sig och inte längre använder bäckar och åar som transportleder för sitt avfall. Nytt och friskt vatten längre uppströms ifrån fyller snart bäcken eller ån med levande vatten som staden och stadens invånare kan vara stolta över och dagligen njuta av. Samtidigt återkommer det rinnande vattnets invånare, både när det gäller växter, insekter, fåglar och fiskar. Det rinnande vattnet har en stor läkningsförmåga.

Rutiån är en av Helsingfors sju stadsbäckar men en sammanlagd längd på 33 kilometer. Alla har de restaurerats under de 20 senaste åren och det med stor framgång. I dag leker havsöringen, som stiger upp i bäckarna under höstarna från havet, i sina nya hemvatten där nya öringyngel växer upp för att sedan vandra ut till havet. Som vuxna och lekmogna återvänder de överlevande öringarna till sina hemvatten för att föra sitt släkte vidare. Med tanke på att öringarna leker på hösten och rommen kläcks först på våren efter islossningen är stadsbäckarnas nya saga en verklig framgångssaga. Vattenkvaliteten måste vara i gott skick året runt i bäckarna, inte bara under öringarnas lektid på hösten.

Ända till senaste höst var öringarna tvungna att stanna i dammen nedanför vattenfallet.

Den mångåriga satsningen på stadsbäckarna har gett staden levande bäckar mitt bland alla höghus, asfalterade gator och ständigt brusande trafik, i en stadsmiljö som helt domineras av människan och hennes behov. De återuppståndna bäckarna har på ett lyckligt sätt även fött en formlig folkrörelse i Helsingfors, där många aktivt deltar i exkursioner längs bäckarna för att beundra de stigande havsöringarna och deras höstliga lek. Samtidigt blir bäckarna bevakade så att ingen kommer åt att fånga öringarna. Och det är säkert en nödvändighet, trots att allt fiske i stadsbäckarna är förbjudet. Tjuvfiskare har det funnits i alla tider.

De levande öringbäckarna i Helsingfors är en viktig faktor i stadsbornas allmänna hälsa, för över allt där människan har levande natur inpå hemknutarna mår människan bra. Det gäller i minst lika höga grad parker, strövmråden och stadens närliggande skogar. Ju mera natur det finns i en stad desto bättre mår stadens invånare. Så sköter staden om sina invånare som inte behöver resa land och rike runt för att hitta levande natur att hämta krafter och livsglädje ur, som kontrast till vardagens enahanda och utarmande liv. Det är också ekologiskt förnuftigt när människa kan besöka levande natur inne i staden genom avkopplande promenader och cykelturer där trafiken inte dominerar. Samtidigt som staden skall trygga infrastrukturen och boendemöjligheterna skall den moderna staden även värna om stadsnaturen, och återställa den där naturen är förödd. Merparten av Finlands befolkning bor och lever ju i städer.

Nu gjorde vi ingen långvandring längs Rutiån som rinner upp i ett kärr i Gruvsta i Vanda för att efter flera kilometer tömma sitt vatten i Stora Hoplaxviken. Vi koncentrerade vårt besök till en kort del av det nedra loppet, där en stenlagd och vindlande

Vi anlände till Helsingfors under vitsippornas sköna blomningstid, och i de grönskande häggarnas tid med skirt gröna häggar i huvudstadens parker och andra grönområden. Vad vore majvåren utan alla de grönskande häggarna, och vad vore den varma försommaren utan häggar dignande under vita blomklasor medan näktergalarnas smackande och vislande starka sång ljuder inne i blomdoftande häggar?

Jag besökte flera exkursionsmål tillsammans med min mångåriga kompis Johan som har starka rötter i både Helsingfors och Korsnäs, som både har mycket att ge den naturintresserade. Vårt första mål var Rutiån inne i staden. En å vars namn varit nog så betecknande med tanke på åns långvariga förnedringstillstånd i en stad som ständigt växer, och där åar och bäckar länge varit avfallsdiken för diverse avfall som stadens befolkning

Vi besökte Helsingfors i slutet av april, under vitsippornas sköna blomningstid.

fåra färdigställdes senaste höst för de stigande havsöringarna. Platsen ingår i en knappt två kilometer lång vandringsled där alla som vill kan ströva längs vattendraget, lätt och obehindrat på en trälagd och bred gång som följer bäcken åt i välskötta parkområden.

På den öppna platsen nedanför en gata, där ån rinner fram ur en välv betongbro, rinner vattnet över en vattenlipad klippa för att sedan kasta sig ner i ett lodrätt fall på tre meter. Det fallet är ett effektivt vandringshinder för de stigande öringarna, som tidigare samlades i den lugna dammen nedanför fallet utan att komma vidare. Men med kunskap, stor fantasi och utan förutfattade meningar har man lyckats bygga en stenlagd och vindlande lång fåra som sakta klättrar upp för branten vid sidan om det tvåra vattenfallet.

Den konstgjorda bäcken, där vattnet strömmar fram bland sterna, samtidigt som det vackra vattenfallet har bevarats, är inte bred men ändå tillräcklig för öringarnas framkomst. Genast när den konstgjorda bäcken öppnades i fjol höstas steg de första havsöringarna upp längs sidobäcken. Den stunden måtte ha varit en stund fylld av lycka och framgångens sötma för alla som varit med om att planera och bygga den konstgjorda bäcken. Det till synes omöjliga visade sig vara helt möjligt.

Den tidiga snösmältningen i mars månad i år och den efterföljande torra våren hade naturligt nog gett en låg vattenföring i Rutiån liksom i så många andra vattendrag. Men åns nederbördsområde är drygt 24 kvadratkilometer och det räcker gott till för att säkra en skaplig vattenföring i ån även under torrperioder.

Det utströmmande vattnet var klart och friskt. När rikliga sensommarregn och höstliga störskurar dränker nederbördsområdet med vatten fylls ån snart av lerafärgat vatten som ibland får ån att svämma över sina normala bräddar. Men det avskräcker inte de stigande havsöringarna, som bara väntar ut det största grumliga flödet för att sedan fortsätta sin vandring upp i ån.

När vattnet klarnar i Rutiån nästa höst och strömmar utför den konstgjorda bäcken kommer många stadsbor att kunna följa med de stigande havsöringarna, som i lekdräkt är vackert bronsfärgade och mönstrade av otaliga färggranna fläckar. De nystigna öringarna är till en början silverblanka men får snart den vackra lekdräkten. Det höstliga öringkådandet sker utan strapatser och under gemytliga kaffestunder vid bord och bänkar nedanför vattenfallet och intill den konstgjorda bäcken.

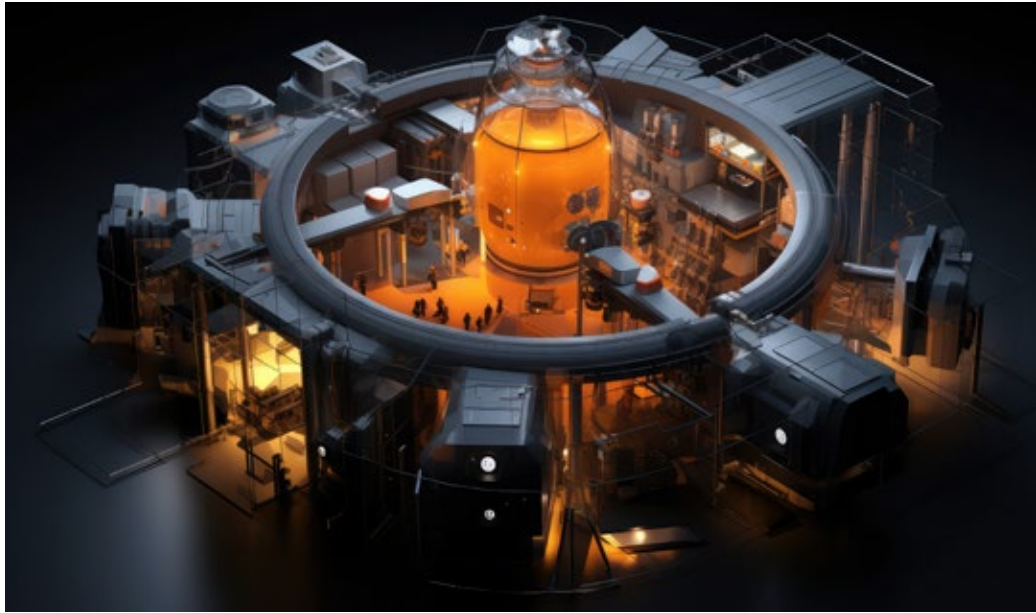
TEXT OCH FOTO: HANS HÄSTBACKA

	SINGER		BERNINA
	EVA		BROTHER
	JUKI		HUSQVARNA
			VIKING
Myynti ja huolto			
Försäljning och service			
			Tammipiha-Ekgården ☎ 045 6566 659 www.halonen.com

PIENOIS- YDINVOIMA

– LÄMPÖVOIMALA NOPEAMMIN KÄYTTÖÖN

PIENYDINVOIMALAT LUPAAVAT VAKAATA SÄHKÖÄ, PÄÄSTÖTÖNTÄ LÄMPÖÄ JA RATKAISUA NIIN TEOLLISUUDEN KUIN KAUPUNKIENKIN KASVAVAAN ENERGIAN-TARPEESEEN.

Pieneydinvoimalalla eli SMR:llä (Small Modular Reactor) tarkoitetaan ydinreaktoria, jonka sähköteho on alle 300 megawattia. Reaktorit valmistetaan tehtaissa sarjatuotantona, kuljetetaan käyttöpaikalle ja asennetaan moduuleina. Laitoksia voidaan rakentaa vaihteittain, myös useita samaan kohteeseen. SMR voi olla suunniteltu tuottamaan sähköä, sähköä ja lämpöä tai pelkästään lämpöä.

Pieneydinvoima on eri muodoissaan ottanut maailmalla jo ensiaskeleitaan, ja ala etenee nyt nopeasti. Pieneydinvoimaloita rakennetaan Kiinassa, Kanadassa ja Yhdysvalloissa, ja useita hankkeita on suunnitteilla myös Itämeren alueella, muun muassa Puolassa. Suomessa Fortum on kartoittanut SMR-teknologioita sähköntuotantoon ja solminut niin sanotun early works agreement sopimuksen 300 megawatin voimalasta GE Vernova Hitachin kanssa.

Sähköä tuottavat keskikokoiset SMR:t eivät kuitenkaan ole Suomessa vielä

investointivaiheessa, ja niiden käyttöönottoa on ennakoitu aikaisintaan 2030-luvun loppupuolelle. Kaukolämpöön suunnatut pienemmät, noin 30–50 megawatin reaktorit etenevät sen sijaan nopeamilla aikataululla – mahdollisesti jo ensi vuosikymmenen alkuun. Selvityksiä ydinkaukolämmöstä tehdään parhaillaan ainakin Kuopiossa ja Helsingissä.

Miksi juuri kaukolämpö? Kaukolämpö kattaa Suomessa jopa kolmanneksen kaikesta loppuenergiankulutuksesta. Suuri osa siitä tuotetaan yhä polttamalla: vaikka kivihiihtä, öljyä ja kaasua on korvattu biomassalla ja päästöjä on vähennetty myös sähkökattiloilla, polttoon perustuvat ratkaisut hallitsevat edelleen. Yhdellä tai muutamalla pieneydinreaktorilla voitaisiin kattaa lämmöntarve jopa kokonaisissa kaupungeissa. Periaatteessa Suomeen voisi syntyä useita kymmeniä tämän mittaluokan ydinlämpölaitoksia.

Pieneydinvoimaloiden tavoiterakennusai-ka on 2–4 vuotta. Toistaiseksi toteutuneet hankkeet ovat kuitenkin kestäneet 5–6 vuotta, ja ensimmäisissä kokeellisissa

projekteissa aikataulut voivat venyä tätkin pidemmiksi. Lämpöä tuottava SMR maksaa varhaisissa hankkeissa tyypillisesti joitakin satoja miljoonia euroja, kun taas sähköä tuottavan pienreaktorin hinta nousee useisiin miljardeihin. Sarjatuotanto kuitenkin alentaa merkittävästi seuraavien yksiköiden kustannuksia.

Suomen ydinennergialakia ollaan päivittämässä mahdollistamaan SMR-laitosten sujuvampi käyttöönotto. Säteilyturva-keskus STUK on jo linjannut uudet säteilyturvallisuusvyöhykkeet, jotka määrittellään nyt laitoksen todellisen riskin ja säteilyannoslaskelmien perusteella – ei automaattisten kilometrirajojen mukaan. Tämä helpottaa pieneydinvoimaloiden sijoittamista lähemmäs kaupunkia ja olemassa olevia lämpöverkkoja.

Seuraavat vuodet ratkaisevat, nouseeko pieneydinvoimasta Suomessa todellinen energiamurroksen työkalu 2030-luvulla vai jääkö se jälleen seuraavan vuosikymmenen lupaukseksi.

WIC SCIENCE CHANNEL

KESKUSTAN PUHEENJOHTAJA ANTTI KAIKKONEN ON EHDOTTANUT, ETTÄ ELÄKKEILLE ASETETTAISIIN YLÄRAJA, ESIMERKIKSI 10 000 EUROA KUUKAUDESSA. AJATUKSENA ON, ETTÄ HYVIN SUURIA ELÄKKEITÄ LEIKKATAISIIN.

SULKAKOSKEN

SULKKA- KYNÄSTÄ

Suomessa tällaisia suuria eläkkeitä saa kuitenkin vain noin 1 500 ihmistä. He maksavat jo nyt korkeaa veroa eläkkeistään. Jos eläkekatto tulisi, säästö olisi arviolta noin 30 miljoonaa euroa vuodessa.

Tämä ei kuitenkaan menisi suoraan valtiolle, vaan samalla valtio ja kunnat menettäisivät verotuloja. Siksi eläkekatto ei välttämättä parantaisi julkista taloutta. Tästä syystä sitä voi pitää enemmän poliittisena kannanottona kuin tehokkaana ratkaisuna. Tuota voisi kutsua suoraan populismiksi, näissä äänestäjien kannattaa olla tarkkana.

Eläkkeistä puhuttaessa esillä on myös yrittäjien eläke eli YEL. Se on yrittäjille pakollinen järjestelmä. Valtio tukee sitä yli 560 miljoonalla eurolla vuodessa. Tätä pidetään joskus ongelmana.

On kuitenkin hyvä katsoa kokonaisuutta. Maatalouden MYEL-eläkkeisiin käytetään noin 830 miljoonaa euroa vuodessa. Lisäksi takuu- ja kansaneläkkeisiin menee noin 2,6 miljardia euroa. Näihin verrattuna yrittäjien eläke on pienempi menoerä, kokonais kuva tukemisesta antaa kontrastia, siis kokonaiskuva asiaan. Silti keskustelussa nostetaan usein esiin juuri yrittäjien eläke. Tämä on erikoista, koska yrittäjät ovat tärkeä osa yhteiskuntaa. Yritykset maksavat palkkoja, veroja ja tuottavat palveluja. Ne luovat työpaikkoja ja pitävät talouden liikkeessä. Ilman yrittäjiä Suomi ei pyöri.

On mielenkiintoista, että yrittäjien eläke on näistä pienin, mutta mielellään oppositio nostaa vain sen esille. Voisimme miettiä myös yrittäjien merkityksen yhteiskunnalle. Yritykset maksavat koko julkisen sektorin palkat ja palvelut. Onko järkevää populismilla nakertaa yrityskenttää joka käytännössä pitää Suomea pystyssä, on palkkatulot, vientitulot, verotulot ja monet muut, sekä ennenkaikkea työpaikat!

Ilman yrittäjiä ei kotimaamme pyöri! Mielenkiinnolla odotan YEL-eläke systeemin korjausta, jota odotetaan kuin kuuta nousevaa. Itse kannatan sen korjaamista, ainut kritiikkini koskeekin aikaa, se on armotta pari kolmevuotta myöhässä.

Yrittäjyys ei ole helppoa. Monien yrittäjien tulot ovat pienempiä kuin palkansaajilla. Keskimääräinen YEL-työtulo on noin 25 000 euroa vuodessa, ja yli puolet yrittäjistä tienaa alle 30 000 euroa. Siksi yrittäjien menestystä ei kannata kadehtia, vaan arvostaa.

Itse tunnen suurta mielihyvää jos joku onnistuu yrittämällä, luo osaltaan talouskasvua, sekä työpaikkoja.

Tässä mielessä myös yritystuet ovat tarpeen ja osaltaan satsaukset tulevat takaisin. Unohtaa ei sovi myöskään maataloutta, suoraan sanottuna he ovat myös yrittäjiä.

Yritystuet voivat olla tarpeen, koska ne voivat tuoda takaisin talouskasvua ja työpaikkoja. Myös maatalous on osa yrittäjyyttä ja tärkeä yhteiskunnalle.

Yrittäjän näkökulmasta ongelmia aiheuttavat myös erilaiset valitukset ja viivästykset. Esimerkiksi kaavoitus, rakentaminen ja tiehankkeet voivat hidastua valitusten vuoksi. Tämä nostaa kustannuksia ja vaikeuttaa yritystoimintaa. Joskus valitusten taustalla voi olla ideologiaa tai halua vastustaa hankkeita.

Yrittäjyyttä vaikeuttaa myös monien järjestöjen mielenilmaisut, jotka liikkuvat joskus lain harmaalla alueella. Pahinta on kun jopa yhden yrityksen säätiö, Kone on avustamassa taloudellisesti tuollaista toimintaa. Voisimme miettiä että myös noiden ihmisten elämä riippuu paljolti verotuloista jotka yritystoiminta on luonut. Minusta yrittäminen kaipaa kaiken tuen, valtion talouden kannalta em. asioilla sahataan omaa oksaa. taikarahaa ei ole olemassa, mikäli verotulot ehtyvät, tarkoittaa se lisäleikkauksia ja palveluiden tinkimistä. On tärkeää muistaa, että julkiset palvelut rahoitetaan verotuloilla. Jos yritystoimintaa vaikeutetaan liikaa, verotulot voivat vähentyä. Se voi johtaa leikkauksiin ja heikompiin palveluihin.

Siksi päätöksiä kannattaa tarkastella kokonaisuutena. Yrittäjyys ja toimiva talous ovat koko yhteiskunnan etu.

TERO SULKAKOSKI

RAMRIAN:

GODA RESULTAT FÖR ÖSTERBOTTEN – VIKTIGA PROJEKT GÅR FRAMÅT

Regeringens mål om bättre tillgänglighet, smidigare transporter och stärkt konkurrenskraft syns nu i konkreta steg i Österbotten genom beslut i dess ramria. Flera centrala infrastrukturprojekt i landskapet avancerar, vilket är viktigt både för näringslivet och människors vardag.

– Österbotten behöver fungerande förbindelser till havs, på järnväg och på väg. När viktiga projekt går framåt förbättras logistiken, trafiksäkerheten och regionens attraktionskraft, säger Europa- och ägarstyrningsminister Joakim Strand.

PROJEKT SOM NU AVANCERAR I ÖSTERBOTTEN

Arbetet fortsätter med fokus på helheten: hamn, industri, export och tryggare vägar.

1) Fördjupning av farleden till Vasa hamn

Fördjupningen förbättrar sjötrafikens förutsättningar och stärker hamnens roll i export- och importflöden.

2) Elektrifiering av Vasas hamnspår

Elektrifieringen stödjer effektivare godstransporter och stärker kopplingen mellan hamn, järnväg och industrins logistikbehov.

3) Riksväg 8: Planskild korsning i Ytterjeppo

Åtgärden förbättrar trafiksäkerheten och ökar framkomligheten på en av västkustens viktigaste sträckor.

4) Riksväg 8: Breddning mellan Bäckliden–Brännbacken
Bredden stärker kapaciteten och gör trafiken smidigare, särskilt för tung trafik och pendling.

5) Förbättring av väg 749 i Larsmo (Furuholmsvägen – Risö-hällvägen, Larsmo)

Vägförbättringen underlättar lokala resor och transporter, samt ökar tryggheten i vardagstrafiken.

6) Överfartsbro vid Lepplax anslutning i Pedersöre

Bron förbättrar trafikflödet och ökar säkerheten genom tydligare separering av trafik.

Hallitus on jo aikaisemmin kaudellaan kohdentanut rahoitusta mm. Seinäjoki-Kaskinen radan parantamiseen sekä valtakunnallisesti riskialttiiseen kohteeseen Kantatie 67 ja Valtatie 19 Kivisaari–Atria -tiejaksoon.

Under den kommande tiden fortsätter beredningen med planering, samordning och genomförande i takt med att processerna framskrider. Målet är att projekten ska bidra till starkare regional tillväxt, säkrare trafik och bättre logistikkedjor.

– Det här är goda nyheter för Österbotten. När vi investerar i fungerande infrastruktur investerar vi samtidigt i arbete, företagande och regionens framtidstro, säger Strand.

JOAKIM STRAND

RAMPIN KESÄTEATTERI ESITTÄÄ:

DINGO- MUSIKAALI!

Musikaalin pääesittäjä
Samuli Pietikäinen
(vas.) ja ohjaaja Pyry
Keto (oik.)
Valokuvaaja:
Ross Saarela

Vaasan ylioppilasteatteri Rampin kesäteatteri tuo kesällä Vaasan Bock's Corneriin odotetun Dingo-musikaalin, joka on kerännyt suosiota jo useilla paikkakunnilla. Ensi-ilta nähdään 3. heinäkuuta.

Kyseessä ei ole perinteinen elämäkerta, vaan energinen ja koskettava musikaali ilmiöstä Dingon ympärillä. Ohjaaja Pyry Keto kuvaa teosta tarinaksi siitä, miten poikkeuksellinen fanihysteria ja bändin nousu syntyivät. Käsikirjoituksesta vastaavat Kaisa Kuikkaniemi ja Otto Kanerva.

Musikaali vie katsojat 1980-luvun puoliväliin, aikaan jolloin Dingo rikkoi ennätyksiä niin levymyynnissä kuin konserttiyleisöissä. Esitys on nähty aiemmin Raumalla, Tampereella ja Hämeenlinnassa, joissa se keräsi yhteensä noin 17 000 katsojaa. Tarinassa seurataan erityisesti yhtyeen keulahahmoa Neumannia, mutta keskiössä ovat myös koko ilmiön vaikutukset ja tunnelma.

Musiikista vastaa kapellimestari Ilmari Moisio, joka lupaa uskollisen mutta tuoreen tulkinnan Dingon tunnetuista kappaleista. Tavoitteena on säilyttää alkuperäinen soundi ja henki, mutta tuoda mukaan pieniä uusia sävyjä, jotka yllättävät myös pitkäaikaiset fanit.

Työryhmä ei itse ole elänyt Dingon huipuvuotia, mutta juuri se tuo esitykseen uuden näkökulman. Dingon musiikki koetaan ajattomaksi ja sukupolvia yhdistäväksi, ja musikaali pyrkii luomaan yhteisiä elämyksiä kaikenikäisille katsojille.

Tuottaja Emilia Kovanen kertoo työryhmän olevan kiitollinen mahdollisuudesta toteuttaa musikaali. Erityinen merkitys on myös Dingon perustajan hyväksynnällä projektille.

Vaasan ylioppilasteatteri Ramppi on vuonna 1991 perustettu kaksikielinen harastajateatteri, joka tunnetaan rohkeasta ohjelmistostaan ja vahvasta kesäteatteri-perinteestään.

ESITYSPÄIVÄT:

1. Pe 3.7. - klo 18.00 Ensi-ilta
2. Ti 7.7. - klo 18.00
3. Ke 8.7. - klo 18.00
4. To 9.7. - klo 18.00
6. Ti 14.7. - klo 18.00
7. Ke 15.7. - klo 18.00
8. To 16.7. - klo 18.00
9. Pe 17.7. - klo 18.00
10. Ke 22.7. - klo 18.00
11. To 23.7. - klo 18.00
12. Pe 24.7. - klo 18.00
13. Ti 28.7. - klo 18.00
14. To 28.7. - klo 18.00
15. Ti 4.8. - klo 18.00
16. Ke 5.8. - klo 18.00
17. To 6.8. - klo 18.00
18. Ti 11.8. - klo 18.00

Lisää tietoa:
www.vaasanylioppilasteatteri.fi

SMOKE MARKET VAASA

SAVUSTETTUA NAU-
DANLIHAA
SAVUSTETTU PE-
RINTEISEEN UKRAI-
NALAISEEN TAPAAAN
RÖKT NÖTKÖTT
RÖKT PÅ TRADITIO-
NELLT UKRAINSKT
VIS

VAASAN SAIPPUA OY VASA TVÅL AB

AJATTOMAT KLASSIKOT
TIDLÖSA KLASSIKER

SAUNASAIPPUAT -
BASTUTVÄLAR
8,50 € (225 G)

PORESAIPPUA -
PORETVÄL
5,40 € (175 G)

MÄKELÄN PUUTARHA

KUIVAKUKKAKIMPUT
TORRBLOMBUKETTER

PAIKALLISTA TUOTANTOA - KÄTEVÄSTI VAASAN SYDÄMESTÄ
YLI 60 PAIKALLISTA TUOTTAJAA SAMAN KATON ALLA
OSTAMALLA MEILTÄ TUET:

- * PAIKALLISIA VILJELIJÖITÄ
JA ELINTARVIKETOITTAJIA
- * PIENYRITTÄJIÄ JA KÄSITYÖLÄISIÄ
- * ELINVOIMAISTA JA KESTÄVÄÄ PAIKALLISYHTEISÖÄ
ETSITPÄ SITTEEN LAADUKKAITA MAKUJA TAI PAIKALLISTA
KÄSITYÖTÄ, LÖYDÄT NE MEILTÄ.

AVOINNA TI-LA 12-18/
ÖPPET TI-LÖ 12-18

**NET ZERO
PRODUCTION**

BOCK'S

JÄÄTISLATUT BOCK'S SUOSIKIT
SOPIVASSA LAHJAKOOSSA
ISDESTILLERADE BOCK'S FAVORITER
I PASSLIG GÄVOSTORLEK

EISBOCK
JUNIPEREIS-
WEIZENBOCK
EISWEISSE

200 ML -
8,50 €

KAUNIIT VALMISTUJAI-
LAHJAT HYVÄÄN HINTAAN!
VACKRA DIMISSIONSGÄVOR
TILL BRA PRISER!

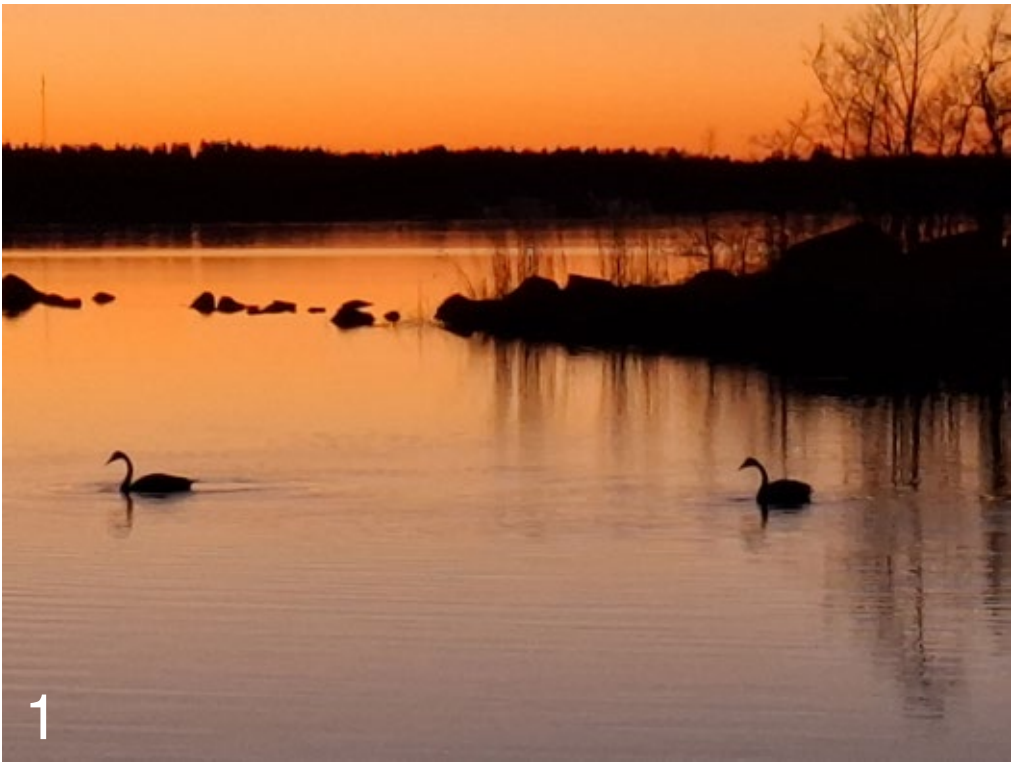
LOKALT PRODUCERAT - LÄTT TILLGÄNGLIGT FRÅN HJÄRTAT
AV VASA

ÖVER 60 LOKALA PRODUCENTER UNDER SAMMA TAK
NÄR DU HANDLAR HOS OSS STÖDER DU:

- * LOKALA ODLARE OCH MATPRODUCENTER
- * SMÅFÖRETAGARE OCH HANTVERKARE
- * ETT LIVSKRAFTIGT OCH HÅLLBART LOKALSAMHÄLLE
LETAR DU EFTER NÅGOT GOTT, GENUINT ELLER LOKALT -
DÅ HAR DU KOMMIT RÄTT.

YHTEYSTIEDOT / KONTAKTUPPGIFTER:
IRA.MIKKONEN@BCV.FI, 050-5053507

DIGIALBUM

5

6

7

8

1. Boris Berts, Värilax. "20-21.4.2026. Vackra kvällar och mornar. Man får njuta av vad naturen erbjuder."

2. Kari Kaihoviirta. "Vihdoin koivun lehti aika iso nyt, Hietalahti. 1.05.2026.

3. Christian Nylund, Vasa. "Denna till åren komna stiliga brandbil, var den första i den traditionella veteranbilsparaden på första maj här i Vasa. Bilden är tagen 01.05 i korsningen av Sandviksgatan och Skolhusgatan."

4. Lisen Holm. "Molnträsket 13.04.2026."

5. Kristina Saloranta, Oravainen. "Pihalammen luonnon taideteos 10.3.2026."

6. Leena Minkkinen. "Kesän muistoja."

7. Heikki Hongisto, Vaasa. "Kevään kunnottaria."

8. Matti Hietala, Vaasa. "Keväisiä kukkia Yxgårdessä 25.4.2026."

Julkaisemme lukijoiden kuvia digialbumissa. Voit osallistua sähköpostitse, lähettämällä kuvasi sekä nimesi osoitteeseen mega@upc.fi
Vi publicerar våra läsares bilder i digialbumet. Du kan delta via e-post. Skicka in bilden till mega@upc.fi med namn och ort.

TOIMITUS /
ILMOITUKSET /
REDAKTION /
ANNONSER:
Dzina Maiseichyk,
mega@upc.fi
www.megamedia.fi
AVUSTAJAT/
MEDARBETARE:
Hans Hästbacka

Luo kampanjan– myös mobiilisti. Kampanjösningar – även mobila. Mediamyynäti/
Mediaförsäljning:
mega@upc.fi
MEDIKORTTI/
MEDIKORT:
www.megamedia.fi

PAINO/ TRYCK:

UPC
print
COMMUNICATION CENTER

KUSTANNUS/
UTGIVARE:

UPC
media
COMMUNICATION CENTER

OBSERVATEUR

1. Markus Korpi. "Kevään värejä puros-gädda."
2. Maria Björk. "Replotbron i skymning."
3. Christian Nylund, Vasa. "Så har då årets Sommargågata här i Vasa öppnats mellan Kyrkoesplanaden och Rådhusgatan. Bilden är tagen 30.04 mitt på dagen."
4. Matti Hietala, Vaasa. "Kimalainen nautti auringosta 14.4.2026."

Ota kuva ja kommentoi lyhyesti – max noin 100 merkkiä – tapahtumaa, treffiä, luontokokemusta, rakennelmaa, ilmiötä, rakennusta, esinettä, tosiasiaa, - jotain jolla kuva voi saada

osallisuutta aikaan. "Bloggaa" ja kehittä Pohjanmaata!
Lähetä kuva ja teksti sähköpostitse osoitteeseen mega@upc.fi, merkitse aiheeksi "Observateur". Jokaista

julkaistua kuvaa kohden, kerääntyy 1 piste joka vastaa 1 euroa. Kun on kerännyt 10 pistettä, saa 10 euron arvoisen lahjakortin Bocks'in kyläkauppaan.

Bock's
MAKE GOOD!

Westerhottens
bryggeri

nailo
brewing co.

Bothnia BeerFest

free entrance
9+ breweries
beer tastings

50+ products
live music
free brewery tours

5-6.06

Gerbyntie 16,
65230 Vaasa, Finland

Bock's
MAKE GOOD!

Vasa • Bothnia
Vaasa • BeerFest